

Szóképek

1. **Megszemélyesítés** – elvont dolgokat (pl. érzést), természeti jelenségeket vagy élettelen tárgyakat élőként mutat be, illetve növényeknek, állatoknak is emberi tulajdonságokat ad.

Pl.: „Ösztövé *kútágas*, hórihorgas gémmel,

Mélyen *néz* a kútba, s benne vizet kémel.”

2. **Hasonlat** – két dolgot összehasonlít közös tulajdonságaik alapján. Kötőszava: **mint**

Pl.: „Mint komor bikáé, olyan a járása, (a bika járásához hasonlítja Miklós járását)

Mint a barna éjfél, szeme pillantása.” (a barna éjfélhez Miklós szemét)

3. **Metafora** – összevont hasonlat (nincs mint kötőszó!); két különböző dolgot egymással **azonosít!**

Pl.: „Toldi György talán, rókalelkű bátya, ...” **György = róka (ezt a két különbözőt azonosítja és kapunk egy új kifejezést RÓKALELKŰ)**

EZ EGY KIS ISMÉTLÉS VOLT AZ ÖTÖDIKES TANANYAGBÓL! MOST KÖVETKEZNEK AZ ÚJABB SZÓKÉPEK!

4. **Allegória** – több soron vagy versszakon, néha egy egész versen keresztül kifejezett metafora vagy megszemélyesítés. Általában egy elvont fogalmat szerepeltet személyként.

Pl.: **Toldi 4. ének 4. és 5. versszaka:** „Majd az édes álom pillangó képében....” **(Itt az álmot személyesíti meg, két versszakon keresztül)**

5. **Költői jelző** – olyan jelző (melléknév), amely szemléletessé, hangulatossá teszi a jelzett szót.

Pl.: „**Ifjú** vér, **öreg** bor fickándott erőkbén.” (Ifjú = jelző – **vér** = jelzett szó; öreg = jelző – **bor** = jelzett szó)

6. **Körülírás** – nem a nevéen, hanem más szavakkal nevezi meg a fogalmat.

Pl.: „S mintha törölné csak arca veritékét,

Tenyéréhez törle hivatlan vendégét; (**hivatlan vendég = könny**)

Végig a kisujján a könny földre csordult, ...”

7. **Fokozás** – az érzelmek vagy gondolatok hangsúlyozását segíti.

Pl.: „Mert félt a *szúnyogtól*, félt a szúrós *nádtól*,

Jobban a nádasnak csörtető *vadától*.

Félt az *üldözőknek* távoli zajától,

De legis-legjobban **Toldi nagy bajától**.”

8. **Ellentét** – a feszültségteremtés eszköze, gondolatok, képek, jellemekek, helyzetek szembeállítására.

Pl.: „Ami volt, az nincs már: ami jó volt, elmúlt;”

9. **Költői kérdés** – érzelmeket kifejező kérdő mondat, **amely feleletet nem kíván!**

Pl.: „Repül a nehéz kő, ki tudja hol áll meg?”

10. **Szóismétlés** – ugyanazon szavak többszöri ismétlése.

Pl.: „**Hogy lesz** ez?**hogyan lesz** az? ...”

11. Szóhalmozás – azonos szófajú szavak halmozása.

*Pl.: „A **malac nép** sír-rí; **borjú, bárány** béget; ...” (mind a 3 fűnév)*

12. Felkiáltás – *Pl.: „Úgy szeressen Isten, ahogy engemet te!”*

13. Megszólítás – *Pl.: „S így kezdette Miklós: **Oh felséges király!**”*

Kérlek, ezt írjátok vagy ragasszátok a füzetbe és **TANULJÁTOK** meg!